



**Kolding
Kommune**

en del af trekantområdet

§ 16A, STK. 2-GODKENDELSE (IE-BRUG)

NYVANG 9, 6640 LUNDERSKOV



**Dato for gyldighed
4. august 2026**

Kolding Kommune
Miljø og Erhverv

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammenfatning	3
1.1	Sammenfatning	3
1.2	Offentlighed	4
2	Afgørelse om godkendelse og Dispensation	5
2.1	Grundlag for afgørelse og dispensation	5
2.2	Afgørelse om godkendelse, Dispensation for lugt og gyldighed	5
2.3	Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug	6
2.4	Dispensation for lugt	6
2.5	Samlet vurdering af virkninger på miljøet	8
3	Vilkår	10
4	Begrundelse for de stillede vilkår	14
5	Formalia	16
5.1	Klage- og søgsmålsvejledning	16
5.2	Underretning om udkast til godkendelsen og dispensationen	16
5.3	Grundlag for vilkår og lovgivning	17
5.4	Bilag 1 Miljøkonsekvensrapport	18

DATABLAD

VIRKSOMHED

Navn	Højlund v/Flemming Damgård
Adresse	Nyvang 9, 6640 Lunderskov
CVR-nr.	33098553
P-nr.	1016310987
CHR-nr.	45133
Husdyrbrugets adresse	Nyvang 9, 6640 Lunderskov
Ejer	Flemming Damgård
Telefonnummer	Mobil: 26308051
E-mail	Hojlund9@gmail.com
Ejendommens BFE-nummer	10183724
Matrikelnr. og ejerlav	10e m.fl., Ferup By, Lejrskov

KONSULENT

Navn	Spiras – Lene Egtved Andersen
Adresse	Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding
Telefonnummer	76341788
E-mail	lea@spiras.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnummer	7979 7439
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk/landbrug

AFGØRELSE

Godkendelse	§ 16 a, stk. 2-godkendelse af 4. august 2026 (skemaid. 256004)
Revurdering	Revurdering af miljøgodkendelse af den 20. juli 2012 – meddelt den 3. marts 2021 (skemaid 219092).
Tillæg til miljøgodkendelse	Tillæg fra 2017 (skemaid. 96995 og 99422)
Tillæg til miljøgodkendelse	Tillæg fra 2016 (skemaid 89928)
Miljøgodkendelse	§ 12-miljøgodkendelse fra 2012 (skemaid. 15194)

1.1 SAMMENFATNING

Projektet

Højlund v/Flemming Damgård, Nyvang 9, Lunderskov søger om at få godkendt den eksisterende svineproduktion på ejendommen Nyvang 9 efter modellen for produktionsarealer for at få mere fleksible rammer i produktionen. Der vil ikke ske nogen udvidelser eller ændringer i eksisterende stalde, og der bygges ikke nyt i projektet.

Dispensation i forhold til 50 %-reglen ved lugt.

Beregningerne viser, at projektet ikke vil resultere i en øget lugtpåvirkning. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af nærmeste naboer vurderes overholdt ved brug af en særlig 50 %-regel. Der meddeles dispensation for kravene om maksimal lugtpåvirkning af nærmeste naboer.

Der er tale om en godkendelse af eksisterende og uændret drift af husdyrbruget, og der er derfor ikke vurderet på alternative placeringer.

Kriterierne for at meddele dispensation er alle opfyldt. Kommunen har vurderet, at forholdene i det konkrete tilfælde samlet set taler for at meddele godkendelse til det ansøgte, selvom kravet til geneafstand ikke overholdes. Kommunen meddeler derfor dispensation ved anvendelsen af 50%-reglen efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konsekvenser for omkringboende

Ejendommens samlede drift, forbrug og lagerkapacitet ændres ikke, og antallet af transporter forventes at være uændret. Der sker ikke nogen ændringer i bedriftens produktionsareal, og lugtemissionen må derfor forventes, at opleves som uændret for de omkringboende. Der vil forsat blive foretaget flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Det vurderes samlet, at produktionen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Påvirkning af natur, internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000) og bilag IV-arter

Ammoniakemissionen fra anlægget er uændret og det vurderes, at der ikke er nogen væsentlig negativ påvirkning af nationalt beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder. Det vurderes ligeledes, at projektet ikke påvirker eventuelle bilag IV-arter¹ eller deres levesteder.

Risiko for forurening

Driften på ejendommen sker med begrænset risiko for forurening af jord og grundvand, da opbevaring af olie og kemikalier sker på fast bund uden afløb.

Gyllebeholderne er underlagt 10 års beholderkontrol. Gyllebeholderne tømmes med sugekran, og risikoen for spild er derved minimal. Der er etableret teltdug på to af beholderne.

Ejendommen har en beredskabsplan, som beskriver forebyggelse og begrænsning af konsekvenser ved et evt. uheld.

Det vurderes, at der ikke er en væsentlig risiko for forurening fra ejendommen.

¹ Bilag IV-arter er særligt beskyttede arter, der står på habitatdirektivets bilag IV.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

BAT-niveauet beregnes i husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse tager afsæt i, at der allerede foreligger en godkendelse på de eksisterende stalde. BAT-niveauet for ammoniak er ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier blevet beregnet, og det vejledende BAT-krav er overholdt.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet ved overholdelse af vilkårene i godkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.2 OFFENTLIGHED

Høring af offentligheden og berørte myndigheder	
Den 3. juni 2026 til den 17. juni 2026	Indledende høring af offentligheden på kommunens hjemmeside. Denne 1. høring havde til formål at gøre opmærksom på projektet, så enhver med interesse i sagen havde mulighed for at kommentere og bidrage til sagens oplysning til brug i sagsbehandlingen. Det er vurderet, at der ingen berørte myndigheder er i sagen. Kommunen modtog ingen bemærkninger fra offentligheden.
Den 1. juli 2026 til den 31. juli 2026	Mindst 30 dages partshøring af udkastet til ejer, konsulent, parter (geneafstanden til byzonen plus matrikulære naboer) og evt. dem som har ønsket at få udkastet tilsendt jf. afsnit 5. Udkastet er også offentliggjort på kommunens hjemmeside. Kommunen modtog ingen bemærkninger fra offentligheden
Den 4. august 2026	4 ugers klagefrist på afgørelsen. Klagevejledning jf. afsnit 5. Sendt til ejer, konsulent og evt. til dem som har anmodet om afgørelsen samt elektroniske parter. Orientering om afgørelsen til naboer og parter (konsekvenszonen plus matrikulære naboer). Afgørelsen på kommunens hjemmeside og Miljøstyrelsens portal DMA.
Den 1. september 2026	Fristen for at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet (4 ugers frist).

2.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSE OG DISPENSATION

Højlund v/Flemming Damgård, Nyvang 9, Lunderskov ønsker regulering efter produktionsarealets størrelse for at give mulighed for mere fleksible rammer på ejendommen Nyvang 9, Lunderskov.

Det er husdyrbrugets type og størrelse af staldens produktionsareal, der er afgørende for, hvilke krav, der stilles i en godkendelse. Produktionsarealet er dér, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kun kortvarigt har adgang til, som f.eks. udleveringsrum, tæller ikke med i produktionsarealet.

Den konventionelle produktion af svin på ejendommen vil fortsætte uændret. Der vil ikke ske nogen udvidelser eller ændringer i eksisterende stalde, og der bygges ikke nyt i projektet.

Godkendelsen omfatter følgende:

- Godkendelse af eksisterende produktionsareal på i alt 7.137 m².
- Fortsat gyllekøling i stald A, B (18,7 %) og delvist H (25,5 %) og med samme ammoniakreducerende effekt.
- Dispensation for krav til lugt – anvendelse af 50 %-reglen
- Godkendelse af 4 eksisterende gyllebeholdere med en samlet gylleoverflade på 1.975 m². Der er telt-dug på to af de eksisterende gyllebeholdere.

Ansøgning om godkendelse og bilag er indsendt som skema-nr. 256004 første gang den 15. april 2026 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Supplerende oplysninger er fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen. Desuden er der brugt oplysninger fra Kolding Kommunes miljødatabase fra de seneste miljøtilsyn på ejendommen samt de tidligere godkendelser af ejendommen. Miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 1.

Projektet er en godkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven. Husdyrbruget på Nyvang 9, 6640 Lunderskov er et IE-brug, da der er over 750 stipladser til svin.

2.2 AFGØRELSE OM GODKENDELSE, DISPENSATION FOR LUGT OG GYLDIGHED

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til husdyrbruget på Nyvang 9, 6640 Lunderskov. Godkendelse betyder, at virksomheden kan producere efter de stillede vilkår som et supplement til gældende lovgivning.

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles dispensation i forhold til lugtgenekriteriet jf. § 33 i godkendelsesbekendtgørelsen, da projektet overholder 50 %-reglen.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med miljøkonsekvensrapporten samt i henhold til godkendelsen og dennes vilkår. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Kolding Kommune. Dette er også gældende for faste pladser med afløb til opsamlingsbeholdere m.v.

Denne godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne tilladelse. Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen herunder også ophør af virksomheden.

Udnyttelsesfristen for godkendelsen er 6 år jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Godkendelsen anses for udnyttet, når afgørelsen meddeles, da der ikke bygges nyt.

Det følger af husdyrbrugloven § 59 a, stk. 2, at hvis en meddelt og udnyttet godkendelse efterfølgende ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt.

Der er ikke samtidig ansøgt om biaktiviteter, som kræver samtidig tilladelse eller godkendelse efter lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven eller anden lovgivning.

2.3 VURDERING AF SAMDRIFT MED ANDRE HUSDYRBRUG

Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Nyvang 9, 6640 Lunderskov med CVR-nr. 33098553 og CHR-nr. 45133.

Ansøger driver ikke andre ejendomme med husdyrproduktion jf. miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.3.

Kommunen vurderer dermed, at der ikke er samdrift med andre ejendomme i miljømæssig forstand.

2.4 DISPENSATION FOR LUGT

Husdyrbrugloven fastsætter nogle geneafstande for lugt, der som udgangspunkt skal overholdes til forskellige typer af beboelse. Ligger en beboelse længere væk fra staldanlæg end den beregnede geneafstand, vil den ikke være udsat for væsentlige lugtgener. Lugt kommer primært fra staldene, og dens styrke samt udbredelse i nærområdet afhænger blandt andet af antal kvadratmeter produktionsareal, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår derfor i lugtberegningerne, som er foretaget i husdyrgodkendelse.dk.

Lugt, der kommer fra opbevaring og udbringning af husdyrgødning, indgår ikke i lugtberegningerne.

Husdyrgodkendelse.dk har beregnet, hvilke afstande der mindst skal være fra staldenes centrum til forskellige beboelsestyper ved fuld produktion året rundt.

Tabel 1. Samlet resultat af lugtberegning (husdyrgodkendelse.dk skema nr. 221140) til nabo Nyvang 14.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Nyvang 14 	0	NY	368	368	303,8	Nej
+ Stald: A. Løbe/dr.stald		NY (ansøgt)	305	305	295,4	Nej
		NY (nudrift)	305	305	-	-
		FMK (ansøgt)	236,6	236,6	302,1	Ja
		FMK (nudrift)	236,6	236,6	-	-
+ Stald: B. Farestald		NY (ansøgt)	368	368	303,8	Nej
		NY (nudrift)	368	368	-	-
		FMK (ansøgt)	243,5	243,5	304,7	Ja
		FMK (nudrift)	243,5	243,5	-	-

Tabel 2. Samlet resultat af lugtberegning (husdyrgodkendelse.dk skema nr. 221140) til nabo Nyvang 6.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Nyvang 6 	0	NY	368	368	288,4	Nej
+ Stald: C. Løbe/dr.stald		NY (ansøgt)	266,6	266,6	255,2	Nej
		NY (nudrift)	266,6	266,6	-	-
		FMK (ansøgt)	216,8	216,8	253,7	Ja
		FMK (nudrift)	216,8	216,8	-	-
+ Stald: A. Løbe/dr.stald		NY (ansøgt)	305	305	267,6	Nej
		NY (nudrift)	305	305	-	-
		FMK (ansøgt)	236,6	236,6	272,5	Ja
		FMK (nudrift)	236,6	236,6	-	-
+ Stald: B. Forestald		NY (ansøgt)	368	368	288,4	Nej
		NY (nudrift)	368	368	-	-
		FMK (ansøgt)	243,5	243,5	279,8	Ja
		FMK (nudrift)	243,5	243,5	-	-

Dispensation for krav til lugt – anvendelse af 50 %-reglen

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste enkelt bolig er ikke overholdt i nuværende drift, og ansøger har derfor ansøgt om dispensation i forhold til 50 %-reglen.

Når den beregnede geneafstand er længere end den vægtede gennemsnitsafstand, skal der som udgangspunkt gives afslag jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32. Kommunen har mulighed for at fravige kravet om overholdelse af geneafstanden og anvende 50 %-reglen, hvis nogle særlige betingelser er overholdt jf. § 33 i godkendelsesbekendtgørelsen:

- 1) Den vægtede gennemsnitsafstand til enkelt bolig er mere end 50 % af geneafstanden for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.
- 2) Lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges, medmindre
 - a. lugtemissionen reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, der ligger tættere på områderne end det pågældende staldafsnit eller
 - b. afstanden fra det staldafsnit, hvor lugtemissionen forøges, til de områder er mindst 200 % af geneafstanden

Hensigten med 50 %-reglen er at give mulighed for, at eksisterende husdyrproduktioner kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger, hvis lugtgenerne samtidigt ikke forøges.

Kommunen vurderer, at det er de korrekte områdetyper, der er udpegede. Der findes ingen andre større husdyrbrug i området, der medfører lugtgener, og der er således ikke skærpede lugtgenekrav i projektet som følge af kumulation.

Ad. 1. Den vægtede gennemsnitsafstand til enkelt bolig er mere end 50 % af geneafstanden for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.

Tabel 3. Beregninger for vægtet gennemsnitsafstand til enkelt bolig for de stalde, der ikke overholder genekriteriet.

Enkelt bolig Nyvang 14	Vægtet gennemsnitsafstand	Korrigeret geneafstand	> 50 %	Forudsætning overholdt?
Stald A (Ny)	295,4 m	305 m	50 % x 305 = 152,5	✓ vægtet geneafstand (295,4 m) er mere end 50 % af geneafstanden (152,5 m)
Stald B (NY)	303,8 m	368 m	50 % x 368 = 184	✓ vægtet geneafstand (303,8 m) er mere end 50 % af geneafstanden (184 m)
Enkelt bolig Nyvang 6	Vægtet gennemsnitsafstand	Korrigeret geneafstand	> 50 %	Forudsætning overholdt?
Stald A (Ny)	267,6	305	50 % x 305 = 152,5	✓ vægtet geneafstand (267,6 m) er mere end 50 % af geneafstanden (152,5 m)
Stald B (NY)	288,4	368	50 % x 368 = 184	✓ vægtet geneafstand (288,4 m) er mere end 50 % af geneafstanden (184 m)
Stald C (NY)	255,2	266,6	50 % x 266,6 = 133,3	✓ vægtet geneafstand (255,2 m) er mere end 50 % af geneafstanden (133,3 m)

Ad. 2. Lugtemissionen i de enkelte staldafsnit må ikke forøges, medmindre lugtemissionen reduceres mere eller er uændret i stalde, der ligger tættere på enkelt bolig, samlet bebyggelse eller byzone end det pågældende staldafsnit

Lugtemissionen er den samme i ansøgt drift som i nudrift og 8 årsdrift, da der ikke sker nogen ændringer i produktionsarealet.

Dispensation i forhold til 50 %-reglen

Forudsætningerne for at kunne benytte 50 %-reglen er opfyldt. Der sker ikke nogen ændringer i bedriftens produktionsareal, og lugtemissionen må derfor opleves som uændret for de omkringboende.

Kommunen vurderer, at forholdene i det konkrete tilfælde samlet set taler for at meddele tilladelse til det ansøgte. Kommunen meddeler dispensation efter 50 %-reglen til det konkrete projekt.

Ansøgningssystemets lugtberegning forudsætter et renholdt husdyrbrug, hvilket fastholdes ved vilkår, hvor der stilles vilkår til god staldhygiejne. Når der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, sikres også en begrænsning af lugt- og fluegener.

Skulle der efterfølgende være lugtgener forbundet med produktionen, er det et forhold, som behandles i forbindelse med kommunens tilsynsforpligtelse. Ved mere væsentlige lugtgener end forudsat i denne godkendelse, kan tilsynsmyndigheden i forbindelse med tilsyn meddele påbud om afværgende foranstaltninger.

2.5 SAMLET VURDERING AF VIRKNINGER PÅ MILJØET

Afgørelser efter husdyrbrugloven er ikke omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da denne vurdering ligger som en integreret del af godkendelsen efter husdyrbrugloven. I de administrative bestemmelser, som fremgår af lovens kapitel 6, ses VVM-direktivets krav til høringer. Høringerne i forbindelse med nærværende godkendelse kan ses i afsnit 1.2 og afsnit 5.

Ansøger har indsendt en miljøkonsekvensrapport, som beskriver det ansøgte og vurderer virkningerne på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten ses i bilag 1.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt, herunder ammoniak, lugt og BAT. Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge

og begrænse forurening ved anvendelse af BAT. Kommunen har stillet vilkår for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og BAT i de enkelte stalde/staldafsnit (jf. afsnit 3).

Ansøger har redegjort for, at projektet ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder: ammoniakfordampning fra staldene, håndtering og bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer.

Husdyrbruget anvender desuden BAT i forhold til minimering af energi- og vandforbrug, og ejendommen drives i henhold til godt landmandskab. Produktionsprocesserne er forsøgt optimeret, og det vurderes, at råvareforbruget udnyttes effektivt.

Det vurderes, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf ved at have en beredskabsplan. Det vurderes også, at de påtænkte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør er med til at hindre, at der opstår en utilsigtet forurening på ejendommen.

Kommunen er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Kommunen vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder. Tiltag til reduktion af gener og forurening er fastholdt med vilkår (jf. afsnit 3).

Kolding Kommune vurderer, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende godkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.



Betina Stadager Cramer
Agronom og projektleder

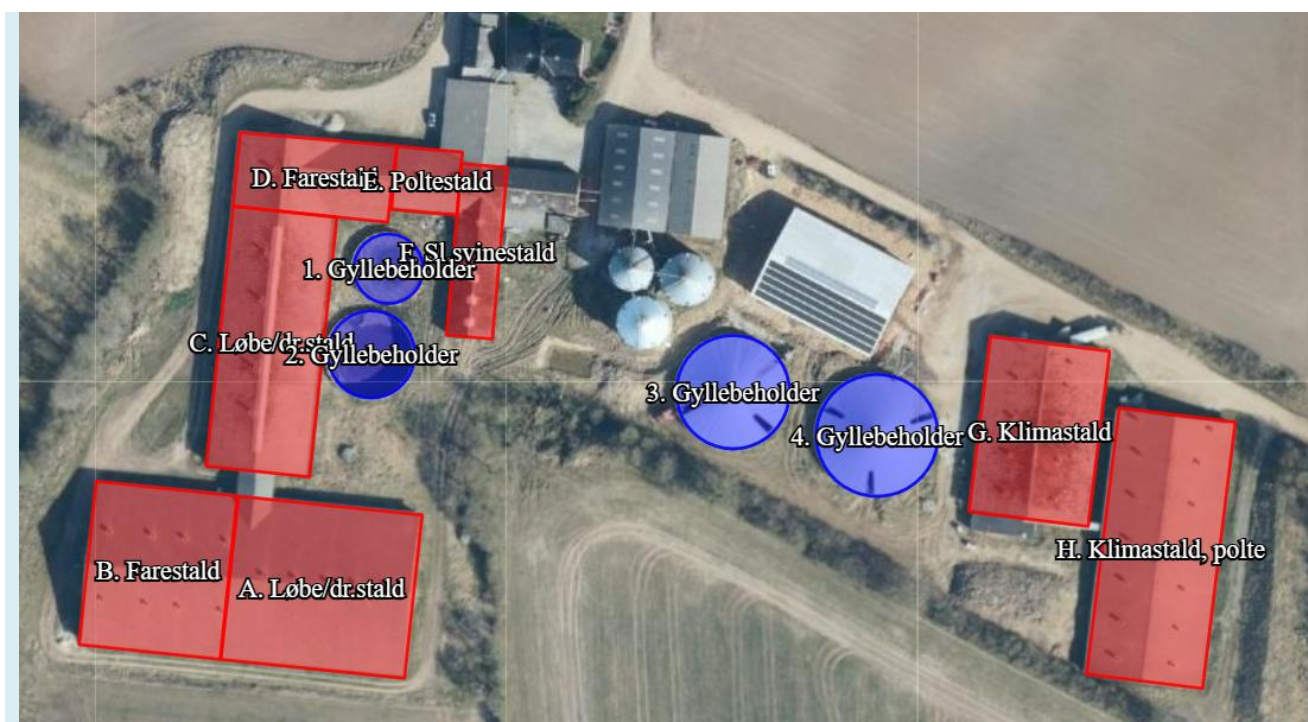
By- og Fællesforvaltningen – Miljø og Erhverv - Landbrug
Nytorg 11, 6000 Kolding

Staldanlæg og produktionsareal

1 Husdyrbrugets produktionsareal og produktioner (dyretype) skal være i overensstemmelse med tabel 2 (jf. skema nr. 256004 i husdyrgodkendelse.dk) og figur 1.

Tabel 4. Oversigt over produktionsareal og dyretyper på Nyvang 9, 6640 Lunderskov.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
A. Løbe/dr.stald	1889	Mekanisk ventilation	6 m	(#865780) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	277
				(#865779) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1063
B. Farestald	1451	Mekanisk ventilation	6 m	(#865785) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1138
C. Løbe/dr.stald	1695	Mekanisk ventilation	6 m	(#865789) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	84
				(#865788) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1086
D. Farestald	735	Mekanisk ventilation	6 m	(#865794) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	450
E. Poltestald	259	Mekanisk ventilation	6 m	(#865797) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	170
F. Sl.svinestald	495	Mekanisk ventilation	6 m	(#865802) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	402
G. Klimastald	1322	Mekanisk ventilation	6 m	(#865803) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	927
H. Klimastald, polte	1956	Mekanisk ventilation	6 m	(#865809) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	415
				(#865806) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1125
Sum						7137



Figur 1. Oversigtskort over produktionsarealer (røde) og opbevaringslagre (blå) på Nyvang 9, 6640 Lunderskov.

Lugt, Fluer og Skadedyr

- 2 På husdyrbruget skal der til stadighed holdes en god staldhygiejne.
- 3 Der skal som minimum foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer (retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).

Gyllekøling – anvendelse af timetæller

- 4 For at opnå en **ammoniakeffekt** på 18,7 % i staldene Løbe/dr. Stald (A) og Farestald (B) samt en **ammoniakeffekt** på 25,5 % i Klimastald, polte (H).
 - a. Gyllekanalerne i staldafsnittene løbe-/drægtighedsstald (A), Farestald (B) - i alt 1.761 m² - og Klimastald, polte (H) - i alt 901 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
 - b. Varmepumpen i løbe-/drægtighedsstald (A) og Farestald (B) skal levere en gennemsnitlig køleydelse på mindst 20,4 W/m², mens varmepumpen i Klimastald, polte (H) skal levere en gennemsnitlig køleydelse på mindst 28,8 W/m².
 - c. Den samlede årlige køleydelse skal være på 314.698 kWh i løbe-/drægtighedsstald (A) og på 227.312 kWh i Klimastald, polte (H).
 - d. Den årlige driftstid i løbe-/drægtighedsstald (A) og Farestald (B) skal være mindst 6.294 timer, mens den årlige driftstid i Klimastald, polte (H) skal være mindst 5.008 timer.
 - e. Varmepumperne i staldene skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
 - f. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
 - g. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
 - h. Ved udskiftning af varmepumper, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

5 Egenkontrol gyllekøling

- a. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
- b. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.
- c. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beplantning

- 6 Den eksisterende beplantning vest og øst for anlægget skal bevares og vedligeholdes (jf. lysegrøn signatur i figur 2 nedenfor).



Figur 2. Eksisterende beplantning på Nyvang 9, som skal bevares og vedligeholdes.

Gødningsopbevaringsanlæg

- 7 Gyllebeholderne 3 og 4 i figur 1 skal have fastmonteret teltoverdækning. Efter endt omrøring, tømning og udbringning skal overdækningen lukkes umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal udbedres hurtigst muligt.
- 8 Gyllevogne skal fyldes med sugekran, eller der skal alternativt etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Påfyldningspladsen skal etableres med opsamling, der ledes til opsamlingsbeholder.

Lys, støj og støv fra anlæg og maskiner

- 9 Ved opsætning af udendørs belysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen. Belysningen skal være forsynet med bevægelsessensorer
- 10 Støjbelastningen fra husdyrbrugets bygningsparcel til omgivelserne (det ækvivalente, konstante, korregerede støjniveau i dB(A) målt i ethvert punkt uden for skel må ikke overstige:

DAG	Tidsrum		Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korregerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden jf. støjvejledningen.

Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne overholdes, såfremt Kolding Kommune skønner det nødvendigt.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Driftsforstyrrelser og uheld

- 11 Olieprodukter (benzin, diesel og lignende), kemikalier til rengøring og desinfektion samt farligt affald skal opbevares i egnet emballage under tag, i lukkede beholdere, på fast bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord, således at der ikke opstår risiko for forurening.
- 12 Dieseltanke skal stå på fast tæt bund (beton) eller placeres i et tæt kar således, at der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand i tilfælde af lækage
- 13 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at evt. spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Såfremt tankpistolen på dieseltanken skal kunne fastlåses, skal der være en mekanisme, som automatisk slår fra ved fuld tank.
- 14 Vask af maskiner, lastbiler og redskaber, der anvendes til gødningstransport, skal ske på befæstet areal med afløb til lukket opsamlingsbeholder.

Dokumentation og ophør

- 15 Husdyrbruget skal kunne dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår. Den fremviste dokumentation skal uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen.
- 16 Ved eventuelt ophør skal stalde samt gødning- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres. Kolding Kommune kontaktes før ophør med henblik på aftale om evt. fjernelse af produktionsudstyr og bygninger. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Godkendelsen er givet på en række vilkår (jf. afsnit 3), der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget på Nyvang 9, 6640 Lunderskov bliver drevet på en hensigtsmæssig måde og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet.

En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for IE-brug, men Kolding Kommune har på baggrund af vurderinger fastsat vilkår, som skal sikre, at husdyrbruget med det ansøgte ikke har en væsentlig virkning på miljøet. Begrundelse for de stillede vilkår er beskrevet herunder.

Staldanlæg og produktionsareal (vilkår 1)

Staldenes placering og størrelsen af produktionsarealerne i stalden er grundlæggende forudsætninger for beregningerne på ammoniakemission, -deposition og lugt. Det vurderes, at det er den korrekte 8 års drift og nudrift, der er angivet i ansøgningen om godkendelse. Der stilles vilkår til, at stalden og produktionsarealer skal være som angivet i ansøgningen.

Der er ikke afsøgt alternativer, da der ikke ændres i produktionsarealerne, og der bygges ikke nyt.

Lugt, Fluer og Skadedyr (vilkår 2-3)

På arealer, hvor der kortvarigt kan være dyr, men som ifølge godkendelsen ikke skal medregnes i produktionsarealet, skal der rengøres effektivt efter endt ophold. Kravet gælder direkte efter bekendtgørelsen. Der skal derfor ikke stilles vilkår om effektiv rengøring heraf i godkendelsen.

Men da de vejledende lugtgenafstande bygger på en forudsætning om god staldhygiejne, stilles der vilkår om, at der til stadighed skal opretholdes en god staldhygiejne.

For at fastholde ejendommens bekæmpelse af fluer indsættes et vilkår om, at ejendommens fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring stalde med husdyr.

Gyllekøling (vilkår 4-5)

Miljøteknologien gyllekøling er anvendt som virkemiddel mod ammoniakreduktion. Der stilles derfor vilkår til driften af gyllekøling for at fastholde effekten.

Beplantning (vilkår 6)

Af hensyn til de landskabelige forhold stilles vilkår om at vedligeholde eksisterende beplantning ved anlægget.

Gyllebeholdere (vilkår 7-8)

Fast overdækning af to af gyllebeholderne (nr. 3 og 4) er anvendt som virkemiddel i beregningerne af ammoniakemission og –deposition. Der stilles derfor vilkår om, at gyllebeholderne fortsat skal have fast overdækning. For at mindske risikoen for spild ved påfyldning af gyllevogne stilles der vilkår omkring håndtering af dette.

Lys, støj og støv (vilkår 9-10)

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten vurderet, at støj fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Ansøger har angivet mulige støjkloder til at være ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, foderblanding, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Der stilles vilkår til, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områder med blandet bolig og erhverv overholdes, som det er foreslået i styrelsens støjvejledning.

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften. Der er ikke væsentlige støjende aktiviteter på ejendommen, og desuden betragtes det åbne land som landbrugets arbejdsområde, hvor der skal være mulighed for at udføre erhvervet. Det er derfor vurderet, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Driftsforstyrrelser og uheld (vilkår 11-14)

Da husdyrbruget ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser og indenfor vandindvindingsoplandet til Vandværk samt delvist indenfor det grundvandsdannende opland, er der stillet vilkår til håndteringen af olieprodukter og kemikalier for således at undgå risiko for forurening af jord og grundvand.

Dokumentation (vilkår 15)

Virksomheden skal kunne dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår i forbindelse med tilsyn og lignende.

Husdyrbrugets ophør (vilkår 16)

Ved ophør er der stillet vilkår til oprydningen for at sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bibeholde stedet i tilfredsstillende tilstand jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der undgås desuden, at ejendommen bliver et attraktivt levested for rotter.

BAT

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 7.093,9 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre ved at anvende de 'bedste teknikker' på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Lovgivningens krav til maksimal ammoniakudledning er overholdt i projektet, og der stilles ikke yderligere vilkår hertil.

Særlige krav for IE-husdyrbrug (jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen²)

IE-husdyrbrug skal blandt andet indføre et miljøledelsessystem med formulering og gennemførelse af en miljøpolitik med tilhørende miljømål. For hvert miljømål skal der udarbejdes en handlingsplan. Miljøarbejdet skal hvert år evalueres ligesom mål og handlingsplaner eventuelt skal justeres. Brugen og evalueringen af miljøledelsessystemet med tilhørende mål og handleplaner skal kunne dokumenteres ved tilsyn.

Med afsæt i husdyrbrugets miljøpolitik skal der således opstilles en handlingsplan med konkrete indsatsområder. Der kan her tages afsæt i relevante områder, hvor der kan gøres en indsats for at spare ressourcer:

- Råvarer: Foder, rengøringsmidler, andre hjælpestoffer, effektivitet, sprøjtemidler
- Vand: Drikkevandsspild, vaskevand
- Affald: Nedbringe mængden, sortering, genanvendelse
- Energi: Lys, ventilation, varmelamper, fyring, varmekilde, isolering, varmfordeling, genvinding, brændstof, dæktype, reduceret kørsel, udskiftning af materiel.

Kravet om indførelse og dokumentation af et miljøledelsessystem er en del af implementeringen af BAT-konklusionen og er indarbejdet i gældende lovgivning. Der stilles derfor ingen vilkår til miljøledelsessystemet.

Ejendommens miljøledelsessystem kan udarbejdes efter Miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for landbrug". Nærmere information kan ses Miljøstyrelsens hjemmeside, hvor der også er eksempler og hjælpeskemaer.

Herudover er [oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav](#) m.m. til IE-husdyrbrug blevet omfattet af generel lovgivning, hvilket betyder, at IE-brugene hvert år senest den 31. december skal indsende forskellige informationer (jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

² Bekendtgørelse nr. 1089 af 16/10/2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

5.1 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som findes under Nævnenes Hus på <https://kpo.naevneneshus.dk>. Du kan også finde Klageportalen via www.borger.dk og www.virk.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, medmindre der er en særlig grund til fritagelse. En anmodning om eventuel fritagelse skal sendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Samtidig bedes du give Kolding Kommune besked om anmodningen. Så ved kommunen nemlig, at der er en klage på vej. Hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet fritager dig, skal kommunen oprette klagen for dig i Klageportalen.

Hvem kan hjælpe? På <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaeavnet/vejledning/> kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen eller søger om fritagelse for brugen. Du kan desuden kontakte Callcentret på telefon 7240 5600, som er åben mandag-fredag, kl. 9-15.

Hvad er klagefristen? 1. september 2026. Det vil sige, at klagen senest på det tidspunkt skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have betalt gebyr og endelig godkendt klagen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kolding Kommune via Klageportalen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 1065 af 21. august 2024 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Hvad koster det at klage? Privatpersoner skal betale 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra meddelelsesdatoen for afgørelsen.

5.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN OG DISPENSATIONEN

Udkastet af godkendelsen er sendt i høring hos de berørte parter i høring i perioden den 1. juli 2026 til den 31. juli 2026.

Den endelige godkendelse annonceres den 4. august 2026 på kommunens hjemmeside og på Digital MiljøAdministration.

Nedenstående parter har modtaget godkendelsen eller orientering om godkendelsen

Ansøger

- Flemming Damgård, Nyvang 9, 6640 Lunderskov, hojlund9@gmail.com

Konsulent

- Lene Egtved Andersen, Spiras, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding. E-post: lea@spiras.dk

Parter med E-post

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@ae-raadet.dk

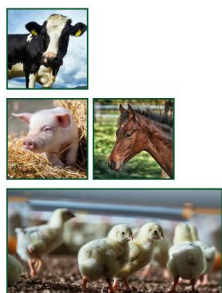
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og rådgivning Syd, Adelvej 34, 7000 Fredericia. E-post: trvest@stps.dk

Adresser på naboer inden for konsekvenszonen og matrikulære naboer

5.3 GRUNDLAG FOR VILKÅR OG LOVGIVNING

Nedenstående findes den fulde titel på de love, bekendtgørelser og andre henvisninger, der er anvendt i godkendelsen og som danner grundlag for denne.

<i>Husdyrbruget</i>	Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
<i>Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen</i>	Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.
<i>Husdyrgødningsbekendtgørelsen</i>	Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.
<i>Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen</i>	Bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.
<i>Naturbeskyttelsesloven</i>	Lov nr. 9 af 3. januar 1992, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. april 2024 om naturbeskyttelse.
<i>Kommuneplan 2025-2036</i>	Kommuneplan 2025-2036 - Kolding Kommune.
<i>Forvaltningsloven</i>	Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven
<i>Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr</i>	https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf



Ansøgning om Miljøgodkendelse §16a stk. 2

Højlund v. Flemming Damgaard
Nyvang 9
6640 Lunderskov

Ansøgning om uændret produktion
Skema 256004 i www.husdyrgodkendelse.dk



• **Kolding**
Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

• **Vojens**
Billundvej 3
7320 2600

• **Aabenraa**
Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

• **Odense**
Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

1

Datablad

Ansøger og ejer	Flemming Damgaard Nyvang 9, 6640 Lunderskov Kontaktperson på miljø sagen: Flemming Damgaard Mobil: 26308051 Mail: hojlund9@gmail.com
Husdyrbrugets adresse	Nyvang 9, 6640 Lunderskov
CVR-nummer	33098553
CHR-nummer	45133
Kommune	Kolding Kommune
BFE-nr.	10183724
Matrikel-nr.	10e - Ferup By, Lejrskov m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Nyvang 9, 6640 Lunderskov. Det ansøgte omfatter en godkendelse af den eksisterende produktion efter den nugældende lovgivning, så husdyrbruget fremover vil være godkendt til m2 produktionsareal fremfor antal dyr. Der vil ikke ske nogen ændringer i de eksisterende stalde og der vil ikke blive opført nye anlæg.

Produktionen vil forsat være et IE-brug, da der vil være mere end 750 stipladser til søer.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en forsættelse af den nuværende og uændrede produktion.

Til rapporten er vedlagt følgende: Bilag 1. Produktionsarealer.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	8
3. Miljøtekniske redegørelse	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	11
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	11
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	11
3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab	11
Generelle afstandskrav	13
3.4.2 Bilag IV arter	14
3.5 Ammoniakemission og -deposition	14
3.5.1 Naturpunkter	14
3.6 Lugtemission	15
3.7 Øvrige emissioner og gener	16
3.7.1 Støj	16
3.7.2 Støv	16
3.7.3 Lys	17
3.7.4 Skadedyr	17
3.7.5 Transporter	17
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	18
3.8.1 Spildevand	19
3.8.2 Olie- og kemikalier	20
3.8.3 Vand- og energiforbrug	20
3.8.4 Foder	21
3.9 BAT-Ammoniakemission	21
3.10 Grænseoverskridende virkninger	22
3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund	23
3.12 Alternative løsninger	23
3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5	23
3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6	23
3.15 Oplysninger om konsulenten	24
4. Oplysninger om IE-husdyrbruget	24
	4

4.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	24
4.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	24
4.2.1	<i>BAT-Råvarer</i>	24
4.2.2	<i>BAT-Energi</i>	24
4.2.3	<i>BAT-Vand</i>	24
4.2.4	<i>Management</i>	24
5.	Konklusion	25
	Bilag	1

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved en forsettelse af den nuværende produktion.

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, da der ikke bygges nye anlæg.

Produktionsarealet er opmålt af Flemming Damgaard.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Nyvang 9, Ferup. Husdyrbruget er en svineproduktion med søer, polte og smågrise. Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2012 samt et tillæg fra 2017. Ejendommen er i dag godkendt til en maksimalproduktion på 1.300 årssøer, 37.400 smågrise (7,2-32 kg) og 1.850 slagtesvin/polte (32-107 kg). Der vil med denne ansøgning ikke ske ændringer i den nuværende produktion og der vil ikke blive bygget nyt. Men siden ejendommen senest er blevet godkendt, er der sket en ændring i lovgivningen, så husdyrbruget fremadrettet vil være godkendt efter m² produktionsareal fremfor antal dyr. Husdyrbruget har et samlet produktionsareal på 7.137 m² som vil være uændret i ansøgt drift.

Når et husdyrbrug har mere end 750 stipladser til søer, er det et IE-brug, hvilket vil sige, at det er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Landskabelige forhold

Der vil ikke ske ændringer i landskabet, da der ikke vil blive bygget nyt eller foretaget ændringer i eksisterende anlæg.

Potentielle gener

Lugtberegninger viser, at krav til lugtgeneafstandene er overholdt til samlet bebyggelse og byzone. Krav til lugt til nærmeste naboer, Nyvang 6 og 14, er ikke overholdt. Da der ikke vil ske nogen ændringer i lugtemissionen fra husdyrbruget, er der søgt om dispensation.

Det vurderes at støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr mv. forsat vil blive håndteret, så det vil være til mindst mulig gene for de omkringboende.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

Støj vil primært forekomme i forbindelse med gyllekørsel, modtagelse og afhentning af dyr samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Der vil ikke ske ændringer i støjniveauet fra ejendommen.

Fluer og skadedyr vil forsat blive bekæmpet.

Husdyrgødning

Al husdyrgødningen er i form af gylle. Gylle udbringes med gylleudlægger samt gyllevogn med læssekran og slæbeslanger. Der er teltoverdækning eller tæt flydelag på gylletankene, som reducerer såvel ammoniakfordampning som lugtgener for de omkringboende.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder krav til BAT.

BAT i forhold til ammoniak er overholdt ved gyllekøling samt ved fast overdækning af to gylletanke.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er ikke afsøgt mulige alternative placeringer, idet der ikke bygges nye anlæg.

0-alternativet er at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

For konventionel svineproduktion er der anført følgende godkendte ammoniakreducerende teknologier på Miljøstyrelsens teknologiliste: gyllekøling, forsuring, kemisk el. biologisk luftrensning samt overdækning af gylletanke.

På husdyrbruget er der etableret gyllekøling i stald A, B og delvist i stald H. ammoniakreduktionseffekten vil uændret være på 18,7 % i sostaldene samt 25,5 % i klimastalden. Gyllekøling reducerer ammoniakemissionen med ca. 607 kg NH₃/år.

Der er desuden teltoverdækning på gylletank 3+4. Teltoverdækning har en ammoniakreduktionseffekt på 50 % og samlet reduceres ammoniakemissionen med ca. 270 kg NH₃/år.

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der benyttes flere forskellige foderblandinger til slagtesvin og smågrise. Foderblandingerne indeholder tilpassede mængder aminosyrer og højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og er tilsat ~~fyrtase~~ ~~fyrtase~~.

BAT-kravet er beregnet til 7.094 kg NH₃/år. Den faktiske ammoniakemission vil ligeledes ligge på 7.094 kg NH₃/år og BAT kravet er dermed overholdt. Da BAT-kravet er overholdt er teknologier som luftrenser mv fravalgt.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Husdyrbrugets driftsbygninger ligger samlet og der søges ikke til nye anlæg, så driftsbygningerne vil også fremadrettet ligge samlet.

Oversigt over husdyrbruget ses på Figur 1.

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra den 20. juni 2012 samt et tillæg fra den 28. juni 2017. Der har således ikke været ændringer i husdyrproduktionen inden for de seneste 8 år og da der ikke sker ændringer med det ansøgte, så er produktionen i 8 årsdriften, **nudriften** og ansøgt drift den samme.

Produktionsareal er på 7.137 m². Se tabel 1.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.



Figur 1 Staldefsnit og opbevaringsanlæg på Nyvang 9

Stald	8-års drift, nudrift og ansøgt drift
A. Løbe- idr. stald	Søer, golde og drægtige Individuel opstaldning, delv. spaltegulv 277 m ² Søer, golde og drægtige Løsgående, delv. spaltegulv 1.063 m ²
B. Farestald	Søer, diegivende Kassestier, delv. spaltegulv 1.138 m ²
C. Løbe- idr. stald	Søer, golde og drægtige Individuel opstaldning, delv. spaltegulv 84 m ² Søer, golde og drægtige Løsgående, delv. spaltegulv 1.086 m ²
D. Farestald	Søer, diegivende Kassestier, delv. spaltegulv 450 m ²
E. Poltestald	Slagtesvin Drænet gulv (33/67%) 170 m ²
F. Slavløstald	Slagtesvin Delv. spaltegulv 25-49 % fast gulv 402 m ²
G. Klimastald	Smågrise Toklimastald, delv. spaltegulv 927 m ²
H. Klimastald, polte	Smågrise Toklimastald, delv. spaltegulv 1.125 m ² Slagtesvin Delv. spaltegulv 25-49 % fast gulv 415 m ²

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi.

Der produceres udelukkende flydende gødning på ejendommen. Ejendommens opbevaringskapacitet fremgår af tabel 2.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
1. Gyllebeholder	1988	1.200	236	-
2. Gyllebeholder	1992	1.500	369	-
3. Gyllebeholder	2016	4.000	627	50 %
4. Gyllebeholder	2004	3.000	725	50 %
I alt		9.700 m ³	1.957 m ²	
Gylletank v. Vamdrup		3.900		
Lejet kapacitet Nyvang 2		1.500		
Såmet kapacitet i alt		15.100 m³		

Tabel 2. Oversigt over opbevaringskapacitet.

Der produceres årligt omk. 13.458 m³ flydende husdyrgødning, se tabel 3. Krav til min. 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed overholdt. Husdyrgødningen vil på sigt blive afsat til biogas og returgyllen vil blive afsat enten på egne arealer eller videreformidlet.

Besætning og gødningsproduktion			
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons
CHR-nr./Besæt.nr.: /			
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast	1.850,0 Stk		798
Smågrise, Toklimast, delvis spaltegulv	37.400,0 Stk		4.612
Årssøer, løbe-og drægtighedsst., Løbe-/dr.st., Løsg. delvis..	850,0 Årsdyr		3.885
Årssøer, løbe-og drægtighedsst., Løbe-/dr.st., Indiv. delvis..	450,0 Årsdyr		1.863
Årssøer, farestald, Fare st., kassesti, delvis sp.	1.300,0 Årsdyr		2.301
			13.458
I alt			13.458

Tabel 3. Produktion af husdyrgødning.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der vil ikke ske bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejde ifm. det ansøgte.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger driver ikke andre ejendomme med husdyrproduktion.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Ejendommen er beliggende i landzone ca. 1,4 km sydvest for Vester Nebel i et område til jordbrugsformål.

3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

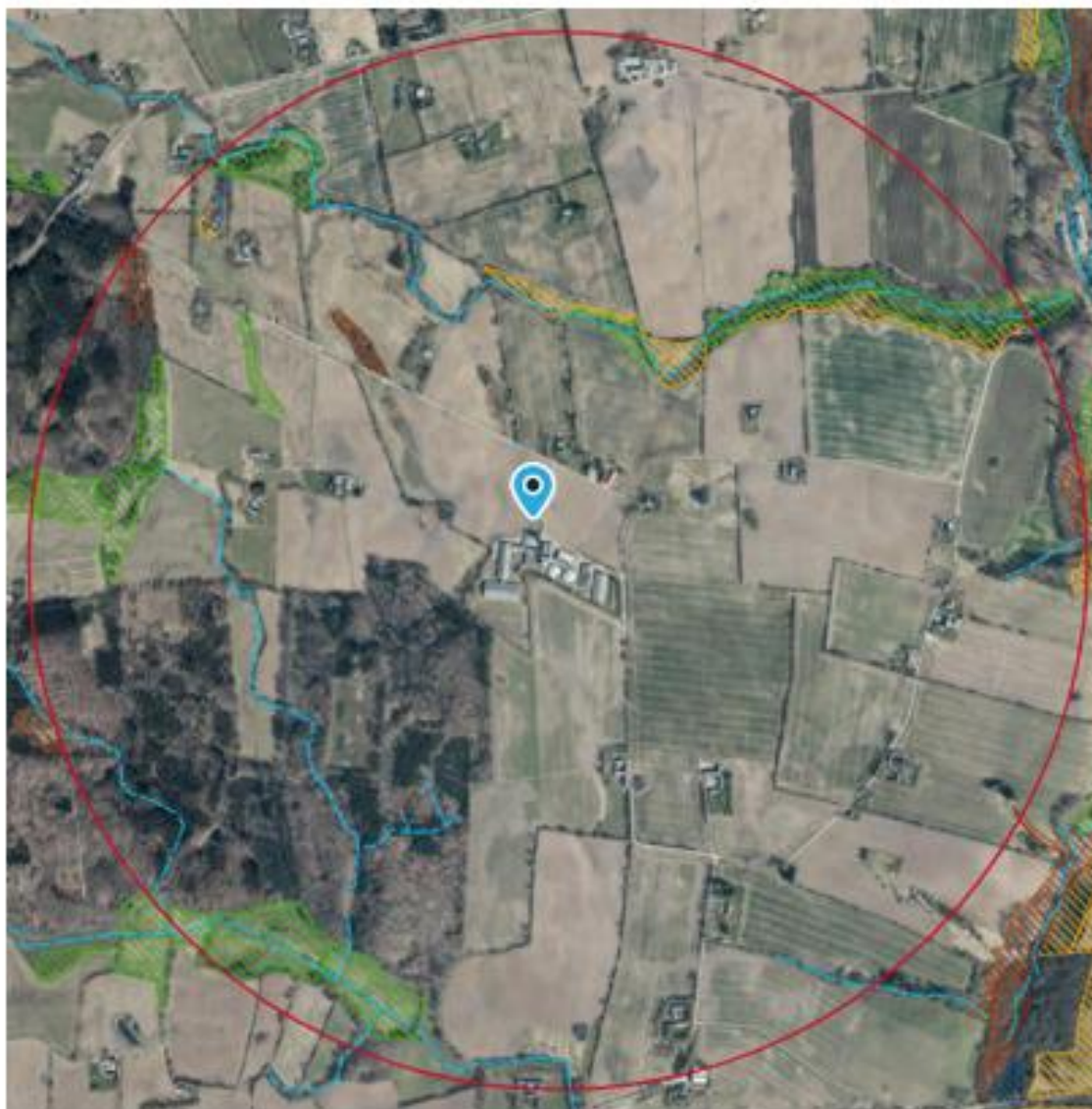
Bedriftens anlæg ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Husdyrbruget ligger udenfor landskabelige udpegninger og anlægget ligger desuden udenfor div. beskyttelseslinjer og udenfor fredede områder, og området er ikke udpeget som kulturmiljøområde. En lille del af stald B ligger indenfor potentiel økologisk forbindelse og husdyrbruget ligger desuden inden for skovbyggelinje. Se tabel 4.

Vurdering af landskab

Husdyrbrugets anlæg vil være uændret, så der vil ikke ske nogen landskabelige ændringer ifm. det ansøgte.

Kommuneplantemaer	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	-
Værdifuldt landbrugsområde	Husdyrbruget ligger inden for særligt værdifuldt landbrugsområde.
Områder med landskabelig værdi	Område udpeget som bevaringsværdigt landskab ligger umiddelbart vest for ejendommen.
Uforstyrrede landskaber	Område udpeget som større sammenhængende landskab ligger umiddelbart vest for ejendommen.
Økologisk forbindelse	Hjørnet af stald B ligger inden for potentiel økologisk forbindelse
Områder med særlig geologisk værdi	-
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	-
Kirkeomgivelser	-
Kystnærhedszonen	-
P-lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	-
Skovrejsningsområder	Husdyrbruget ligger delvist inden for område med uønsket skovrejsning
Fredede områder	-
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	Husdyrbruget ligger inden for skovbyggelinje
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	Ca. 4 m fra nærmeste stald

Tabel 4 Landskabelige udpegninger (kilde Arealinfo.dk)



Figur 2 §3 Beskyttet natur inden for 1.000 m fra ejendommen. Blå skravering: sø, grøn: eng, brun: mose, gul: overdrev og lyseblå streg: vandløb.

Generelle afstandskrav

Da der ikke etableres nyt eller sker nogen driftsmæssige ændringer på husdyrbruget, der medfører en forøget forurening, er det ikke relevant at kigge på om de generelle afstandskrav jf. husdyrbrugslovens §§ 6 og 8.

3.4.2 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret bilag IV arter inden for 1.000 m fra ejendommen. Den nærmeste registrering af Bilag IV arter er ca. 1,2 km nordøst for ejendommen, hvor der er registreret forskellige arter af flagermus.

Det kan ikke udelukkes, at der lever andre bilag IV arter i området, eks. spidssnudet frø og stor vandsalamander, der er fundet i området.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. Der vil ikke blive fjernet gamle træer el. bygninger ifm. det ansøgte, der kan være levested for flagermus eller nedlagt vandhuller der kan være ynglested for padder.

Da der ikke etableres nye anlæg eller sker ændringer i ammoniakbelastningen, så vurderes det at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gultype i ansøgt drift, ~~oudrift~~ og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kat. 1. er et surt overdrev (naturtype 6230.0). Naturarealet er en del af Natura 2000 området Egtved Ådal, der ligger ca. 9,7 km nordvest for ejendommen.

Der er kumulation i det nærmeste punkt af naturområdet med et andet husdyrbrug, så krav til totaldepositionen er på 0,4 kg N/ha.

På grund af den store afstand vil totaldepositionen fra anlægget til naturområdet vil ligge på 0 kg N/ha.

Kategori 2-natur

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev, som ligger ca. 1,2 km sydøst for ejendommen. Krav til totaldeposition til kat. 2 natur er maks. 1 kg N/ha.

Totaldepositionen fra anlægget til naturområdet vil ligge på 0,2 kg N/ha.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Der er registreret ammoniakfølsom skov ca. 42 m syd for husdyrbruget. Der er desuden registreret et overdrev ca. 450 m nord for og en mose ca. 480 nordvest for husdyrbruget.

Da der ikke sker nogen ændringer i produktionen, vil ammoniakemissionen fra husdyrbruget være uændret. Der vil derfor ikke ske nogen merdeposition af ammoniak til naturarealerne.

Øvrig §3 beskyttet natur

Der ligger flere søer i nærheden af husdyrbruget og engarealer mod nord og vest. Der vil ikke ske nogen merdeposition af ammoniak og der vil derfor heller ikke være nogen påvirkning af naturarealerne.

Vurdering af natur

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur og da der ikke vil ske nogen merdeposition til kategori 3 natur og øvrig §3 beskyttet natur, så vurderes det, at den ansøgte produktion ikke vil have en negativ effekt på naturarealer i området.

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, og der er ikke korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Der er ikke fundet kumulation med øvrige ejendomme hverken ved nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller ved byzone.

Som det fremgår af figur 3, er lugtgenekriteriet overholdt til samlet bebyggelse og byzone med stor margin, mens genekriteriet ikke er overholdt til de nærmeste naboer. Nærmeste naboer er Nyvang 6 og 14, samlet bebyggelse er Harager 13 og nærmeste byzone er Vester Nebel.

Der findes teknologier som kan reducere lugtemissionen: kemisk el. biologisk luftrensning, gylleforsuring eller gyllekøling. Men da der er tale om eksisterende stalde, som ikke er forberedte til installering af ny teknologi, vil der være meget store udgifter forbundet med at skulle etablere lugtreducerende teknologi. Ved gyllekøling vil der skulle etableres en frikøler, da man for at opnå reduktion i lugt skal kunne køle gyllen ned konstant gennem hele året. Klimamæssigt vil det ikke være u hensigtsmæssigt, da man vil skulle frikøle en del af året, hvor varmen ikke kan udnyttes.

Lugtgenekravet kan fraviges, hvis den vægtede gennemsnitsafstand til enkeltboliger m.v., er mere end 50 % af den beregnede geneafstand for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget. Derudover må lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges, medmindre:

- lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i et andet staldafsnit, der ligger tættere på de berørte områder og beboelsesbygninger, eller
- afstanden fra det staldafsnit, hvor emissionen forøges, er mindst 200% af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

Da der ikke sker nogen ændringer på husdyrbruget, så vil lugtemissionen fra husdyrbruget ikke ændre sig. Der søges derfor om dispensation til at fravige lugtgenekravet til nærmeste naboer.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret gennemsnit (m)	Korrigeret gennemsnit (m)	Vægtet gennemsnit (m)	Generelle overholdt
Nyvang 14	0	NY	308	308	303,8	Nej
Nyvang 6	0	NY	308	308	288,4	Nej
Wanger 13	0	NY	791,6	683,5	1336,2	Jå
Vester Nebel	0	NY	996,7	996,7	1328,9	Jå

Figur 3 Samlet resultat af lugtberegningen

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

Støj forekommer primært i forbindelse med blanding af foder, gyllekørsel, modtagelse og afhentning af dyr samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget.

Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene. Ventilationen er mest i brug i varme perioder.

Blanding af foder foregår indendørs og støj er dermed afskærmet for de omkringboende.

Der vil forsat blive tørret korn på ejendommen. Blæserne er placeret ved kornsiloerne udendørs og er i drift ca. 12-13 dage om året.

Kørsel med gylle vil forsat være koncentreret i en afgrænset periode i udspretningsæsonen.

Leverance af råvarer foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid på hverdage. Der vil forsat være levering af råvarer 1-2 gange månedligt og det vil tage op til ca. 45 min. pr. gang.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom.

Det vurderes, at støj fra ejendommen forsat ikke vil være et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer og da hovedparten af aktiviteterne vil foregå inden for normal arbejdstid på hverdage. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Det er begrænset hvad der er af støvkilder på ejendommen, men der kan forekomme støv ved kørsel på grusveje samt ved aflæsning af korn. Der køres hensynsfuldt på grusveje, så ophvirvling af støv begrænses. Støv i forbindelse med aflæsning af korn, vurderes kun at være af begrænset karakter.

Da der er få kilder til støv, vurderes det at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

Der er lys i staldene i tidsrummet ml. kl. 7-18. I staldene er hovedparten af belysningen udskiftet til LED. Alt udendørs belysning er med nat- og bevægelsessensor.

Det vurderes, at der forsat ikke vil forekomme lysgener fra anlægget for de omkringboende da bygninger og eksisterende bevoksninger hovedsageligt vil fange lyset.

3.7.4 Skadedyr

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der foretages den nødvendige bekæmpelse af skadedyr herunder ved forekomst af rotter på ejendommen. Renholdelse omkring bygningerne spiller en afgørende rolle for mulighederne for effektiv bekæmpelse af skadedyr. Der holdes god orden i og omkring staldanlæggene for at opnå et højt hygiejneniveau.

Der er indgået en fast serviceaftale med Ewers omkring bekæmpelse af rotter med autoriseret firma.

Der anvendes rovfluer.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Transporter forekommer ifm. levering af foder og andre forbrugsstoffer samt gyllekørsel. Der sker desuden transporter ifm. afhentning af levende og døde dyr samt internt på bedriften. Transporter til og fra ejendommen fremgår af tabel 5. En transport svarer både til kørsel til og fra ejendommen.

Der er to indkørsler til bedriften. Der er gode oversigtsforhold fra begge indkørsler.

Transporter vil så vidt muligt forsat ske i dagtimerne og på hverdage, men der kan forekomme transporter herudover. Transporter med egne afgrøder og husdyrgødning vil ske intensivt i sæsonen.

Transport af	Antal transporter i nu drift / år	Antal transporter i ansøgt drift / år
Dyr til og fra ejendommen	Ca. 120	Uændret
Døde dyr	Ca. 105	Uændret
Foder	Ca. 20	Uændret
Brændstof	Ca. 12	Uændret
Husdyrgødning	Ca. 865 læs (heraf kører maskinstationen ca. 115 læs)	Uændret
Egne afgrøder	Ca. 150	Uændret
Halm	14	Uændret
Renovation	Ca. 70	Uændret
I alt	Ca. 1.356 transporter/år	Uændret

Tabel 5 Det skønnede antal transporter

Antallet af transporter vil være uændret og vil foregå på de samme tidspunkter som i dag og det er de samme indkørsler der vil blive brugt.

Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt vil der udelukkende være nødvendige transporter.

affaldsregulativer. Det vurderes desuden, at affald fra husdyrbruget ikke har en væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af jordarealer og jordbund, samt at der ikke vil opstå gener i forbindelse med opbevaring og bortskaffelse af affald.

3.8.1 Spildevand

Sanitært spildevand fra stuehuset afledes via septiktank til drænen. Sanitært spildevand fra produktionen, fra toilet og vaskemaskine i forrummet, ledes til offentlig kloak.

Tagvand fra sostaldene afledes via faskine. Tagvand fra de øvr. stalde afledes til drænen. Der er ingen opsamling af tagvand fra maskinhus og foderlade.

Der er en rist ved rampen ved smågrisestalden, som har afløb til gylletank.

Vaskepladsen ved gylletanken (nr. 4) har afløb til gylletanken.

Der vil ikke ske ændringer i håndteringen af spildevand på ejendommen og det vurderes at spildevandet fortsat vil blive håndteret, så der ikke opstår risiko for forurening.



Figur 5 Spildevandsforhold (Lilla markering: faskine, blå+sort streg: afløb til faskine, grøn streg: afløb til drænen, brun streg+markering: gylletank+fortank og gul markering: septiktank)

3.8.2 Olie- og kemikalier

Olie opbevares i godkendte tanke. Ejendommens oiletanke fremgår af tabel 6.

Type	Volumen	Årgang	Materiale	Placering
Dieseloile	2.500	2008	Plast	Indendørs på fast gulv uden afløb
Dieseloile	2.500	2004	Stål	Indendørs på fast gulv uden afløb
Dieseloile	2.500	2004	Stål	Indendørs på fast gulv uden afløb

Tabel 6 Oversigt over ejendommens oiletanke

Oiletankene vurderes at være placeret og drevet miljømæssigt forsvarligt.

Motorolie opbevares i tønder i værkstedet. Oiletønder er placeret på betongulv uden afløb.

Sprøjtemidler opbevares i aflåst rum med fast gulv uden afløb. Påfyldning og vask af sprøjte foregår på vaskepladsen.

3.8.3 Vand- og energiforbrug

Vandforsyning sker fra Fierup vandværk. Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et mindre forbrug af vand til vask af stalde og maskiner. Der er desuden markvandning på nogle af bedriftens arealer.

Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

IE-brug har desuden pligt til at udarbejdet planer for vedligehold og reparationer af bl.a. drikkevandsinstallationer.

Vask af stalde sker ved blødsætning og vask med højtryksrenser med koldt vand. Både blødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende og BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Type	Nudrift	Ansiget drift
El	Ca. 600.000 kWh	Uændret
Oile	Ca. 46.000 l	Uændret
Vandforbrug	Ca. 23.000 kbm	Uændret

Tabel 7 Skønnet vand- og energiforbrug - privatforbrug indgår ikke i tallene.

Der anvendes hovedsageligt energi til ventilation, foderblander, lys, og højtryksrenser.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene samt ift. energiforbruget. Ventilationssystemet rengøres løbende, hvilket reducerer modstanden, så der opnås et lavere energiforbrug.

Der er varmegenvinding fra gyllekøling, der er opsat solceller og der er LED-belysning i staldene.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.4 Foder

Søer og smågrise fæsfodres, så de i forskellige stadier kan tildeles forskellige og optimerede foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres tre forskellige blandinger til smågrisene og to blandinger til søer. Dette sikrer, at dyrene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fæsfodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Der er tilsat fytase i alle foderblandinger, hvorved fosfor bliver mere tilgængelig.

Der anvendes hjemmeblandet foder. Der er tre udendørs siloer til korn.

Det vurderes ud fra gældende regler samt de tiltag som praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne.

3.9 BAT-Ammoniakemission

For konventionel svineproduktion er det muligt at reducere ammoniakemissionen ved følgende godkendte teknologier: gyllekøling, forsuring, kemisk el. biologisk luftrensning samt overdækning af gylletanke.

Som det fremgår af figur 5, er det samlede BAT-krav beregnet til 7.094 kg NH₃. Den faktiske ammoniakemission vil ligeledes ligge på 7.094 kg NH₃ og BAT-kravet er dermed overholdt.

På husdyrbruget er der etableret gyllekøling i stald A, B og delvist i stald H. Der er desuden teltoverdækning på gylletank 3+4. Gyllekøling reducerer ammoniakemissionen med ca. 607 kg NH₃/år og teltoverdækningerne reducerer ammoniakemissionen med ca. 270 kg NH₃/år.

Da BAT-kravet er overholdt uden yderligere tiltag er teknologier som luftrensere mv. fravalgt.

Samlet BAT beregning 			
	Min	Max	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N/år)	6082	612	1094
Faktisk emission (kg NH ₃ -N/år)	6082	612	1094
Forskel (kg NH ₃ -N/år)	-	-	0
Udførelse BAT Overholdt	-	-	Ja

Figur 6 BAT-beregning

BAT-beregningerne er baseret på forudsætning om eksisterende og nye staldafsnit som fremgår af figur 7.

Staldtype	Navn på dyrtypen og staldsystem eller flokgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
A. Løbe/drustald	Sæer, gøde og drægtige. Længende, delvis spaltegulv	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
A. Løbe/drustald	Sæer, gøde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
B. Farestald	Sæer, drægtende. Kasserter, delvis spaltegulv	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
C. Løbe/drustald	Sæer, gøde og drægtige. Længende, delvis spaltegulv	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
C. Løbe/drustald	Sæer, gøde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
D. Farestald	Sæer, drægtende. Kasserter, delvis spaltegulv	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
E. Polsterstald	Slagtesvin. Drænet gule + spalter (33 %/ 67%)	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
F. Slutnæstald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 48 % fast gule	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
G. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
H. Klimastald, gøde	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
I. Klimastald, gøde	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 48 % fast gule	Ekisterende staldkonstr., BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse

¹ BAT-kravet for flokgruppen fastsættes ud fra det dyrtypen og staldsystem med den højeste relative reduktionskrav og det dyrtypen og staldsystem med den højeste ammoniakemisissionskrav.

Figur 7 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Det vurderes, at BAT ift. ammoniakemission overholdes i den grad det er muligt og at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da stalde og opbevaringsanlæg er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift vil kunne ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.3 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Alternative løsninger

Ikke relevant, da der ikke er tale om nyetablering.

3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholdere eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådanne situation skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand mv.

Ved evt. brud på gylletanken vil gylle løbe til regnvandsbassin, hvorfra det vil kunne opsamles.

3.15 Oplysninger om konsulenten

Lene Egtved Andersen, Miljørådgiver, Spiras, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 750 stipladser til søer.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil staldanlæg blive tømt og rengjort. Restindholdet i oiletanke fjernes og tanke renses. Ved afblænding vil påfyldningsstuds og udluftningsrør blive fjernet. Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygninger til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningerne.

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.2.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestrebe sig på at benytte så få foderenheder som muligt.

Der anvendes fæsefodring.

4.2.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.4 Management

Miljøstyrelsen har valgt, at der ikke skal fastsættes generelle vejledende normer for godt management.

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

Ifølge BREF-dokumentet er det, BAT at:

- have fokus på uddannelse af personale
- føre journal over forbrug af vand, energi, foder og spild
- have en beredskabsplan
- sikre reparation og vedligehold af bygninger og udstyr samt renholdelse af faciliteter
- planlægge produktionen så levering og fjernelse af produkter og spild foretages korrekt

På bedriften vil der blive taget følgende forholdsregler:

Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres.

Fodersammensætning og fodringsstrategi vil blive evalueret og tilpasset løbende, så nyeste viden anvendes.

Der føres sprøjtejournal.

Personalet bliver løbende uddannet gennem kurser og efteruddannelse.

Der er desuden krav om at IE-husdyrbrug har udarbejdet en beredskabsplan, miljøledelse, oplæringsplaner for personale mv. som opdateres årligt.

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

Bilag

Bilag 1 Produktionsarealer

Stald:	Længde på sti/boks	Bredde på sti/boks	antal stier	Produktionsareal				
A - Lebedr. stald								
Lebeddeling, individuel	2,2	0,62	203	277				
Omegange, læsgående	18	0,7	5	63				
So/poltestier, læsgående	2,45	3,1	6	46				
Syggestier, læsgående	3,68	2,85	6	66				
Bokse, læsgående	3,1	2,88	6	54				
Dr. stald, læsgående	7,6	10,3	6	634				
				1063				
B - Forestald								
Kassestier	2,7	1,7	240	1138				
C - Lebedr. stald								
Lebestald, individuel	2,2	0,6	64	64				
Læsgående	10,9	7,4	6	908	begge sider af stalden			
Bokse (læsgående)	3	3,7	6	67				
Omegange, læsgående	9,6	1,35	4	52				
				1096				
D - Forestald								
Kassestier	1,6	2,6	100	448				
E - Poltestald								
Slagtesvin dr. gulv	2,4	2,95	24	170				
F - SLsvine stald								
Delvis spalter	42,3	9,5		402				
G - Klimastald								
Smågrise	2,17	4,19	6	56	6 stier i en sektion			
Smågrise	2,17	4,19	12	873	12 stier i hver sektion, 8 sektioner i alt			
				927				
H- Klimastald								
Smågrise	2,17	4,79	12	128	12 stier i en sektion			
Smågrise	2,17	4,79	24	998	24 stier i 4 sektioner			
				1123				
Slagtesvin	2,57	3,97	18	191				
Potte/slagtesvin	2,57	3,98	18	191				
Slagtesvin	2,00	3,97	2	16				
Potte/slagtesvin	2,00	3,98	2	16				
				413				



▨ = Farsøer, kassestier ▩ = Søer, dr., løsg. delv. sp.
▨ = Søer, Løbe, indiv. opstald.

▨ = Polte - delv. sp. golv (23-49%)
▨ = smågrise - toklima